

SISÄASIAINMINISTERIÖ
Maahanmuutto-osasto

PIRKANMAAN ELY- KESKUKSEN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEEN KANSAINVÄLISTÄ SUOJELUA HAKEVIEN
VASTAANOTOSTA
SM077:00/2009

Lailla kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta on tarkoituksena turvata kansainvälistä suojelua hakevan, tilapäistä suojelua ja ihmiskaupan uhrin toimeentulo ja huolenpito ihmisoikeuksia ja perusoikeuksia kunnioittaen ottaen huomioon Euroopan unionin lainsäädäntö ja Suomea velvoittavat kansainväliset sopimukset (1§).

Lausunnossamme haluamme mainita seuraavat kohdat lakiesityksestä:

16§-17§

Lakiesityksen 16§:ssä esitetään ryhmäkodeissa sovellettavan lastensuojelulain säädöksiä, jotka koskevat yhdessä asuinyksikössä enintään hoidettavien lasten ja nuorten enimmäismäärää sekä hoito- ja kasvatustehtävissä työskentelevien henkilöiden määrä ja koulutustaustaa. Ryhmäkotien toiminnan laadullisen hoidon ja alaikäisten kasvun tukemisen ja turvaamisen näkökulmasta on perusteltua, että lakiesityksessä otetaan huomioon näiltä osin mitä lastensuojelulaissa säädetään.

Alaikäisten ilman huoltajaa sijoitettujen lasten huoltoon ja hoitoon liittyy useita lastensuojeluasioita, jotka vaativat laajaa moni ammatillista lastensuojelutyötä ja yhteistyötä kunnan eri toimijoiden kesken. Lastensuojelujärjestöt ovatkin esittäneet, että vastuu tulisi siirtää alaikäisten lasten ja nuorten turvapaikanhakijoiden sijoituksesta ja majoituksesta sosiaali- ja terveysministeriön alaisuuteen ja käytännön toiminta kunnan lastensuojeluviranomaisille. Käytännön tasolla tämä mahdollistaisi yhdenvertaisen kohtelun lastensuojelua tarvitsevien lasten kesken ja tukisi myös turvapaikanhakijalapsen kasvua ja kehitystä pitkäjänteisesti. Tämä lastensuojelujärjestöjen näkemys on yhtenevä niiden kokemusten kanssa, joita mm. Pirkanmaa ELY- keskuksen maahanmuutosta vastaavilla virkailijoilla on yhteistyöstä lastensuojelukysymyksissä kuntien ja ryhmä- ja perheryhmäkotien kanssa.

Erityisesti tulisi lailla turvata ilman huoltajaa tulleiden alaikäisten ja turvapaikanhakijalasten ja nuorten perusopetukseen ja ammatillisiin opintoihin pääsy. Koulutuksella on suuri ennaltaehkäisevä merkitys erityisesti näiden haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemisessä ja kotoutumisessa.

Lakiesityksen 16§-17§:ssä ilman huoltajaa olevan majoituksesta esitetään tukiasuntolaan sijoittamisen ikäraajaksi 16 - 17vuotta. Tämä ikäkausi on nuoren kehityksen herkkää aikaa ja erityisesti haavoittuvassa asemassa oleva turvapaikanhakijanuori tarvitsee erityistä tukea ja ohjausta elämän hallinnan opettelussa. Nuoren sijoitusprosessissa tukiasuntolaan kuin myös yksityismajoitukseen (17§), tulisi sijoittamisen perustua asiantuntijoiden moni ammatilliseen arvioon alaikäisen lapsen ja nuoren kyvystä selviytyä tukiasuntolassa ja/ tai yksityismajoituksessa huomioiden hänen kehitystasonsa ja hyvinvointinsa.

Hallituksen merkittävimmät muutokset lakiesityksessä koskevat vastaanottokeskuksen maksaman taloudellisen tuen irrottamista toimeentulotukijärjestelmästä, tukiasuntolatoimintaa 16- 17-vuotiaille alaikäisille ilman huoltajaa tulleille, kiireellisen sairaanhoidon turvaamiseksi kansainvälistä suojelua hakeville ja lisäksi täsmennyksiä ja täydennyksiä liittyen ateriapalveluun, majoituspäätökseen, edustajan kelpoisuuteen ja henkilörekistereihin.

Näistä edellä mainituista muutoksista on säädetty lakiesityksessä selkeästi ja ne antavat mahdollisuuden yhdenmukaisiin käytäntöihin sekä vastaanottokeskuksissa että ryhmäkodeissa.

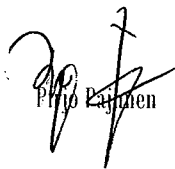
Lisätietoja lausunnosta antaa maahanmuuttopäällikkö Pirjo Pajunen pirjo.pajunen@ely-keskus.fi 040 5495590

Yksikön päällikkö

Erkki Lyden

Maahanmuuttopäällikkö

Pirjo Pajunen